

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Afklaring (Danske Klassikere)

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 245. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346604568096/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

Meyer, at Proprietæren har et sjælden udpræget dansk Væsen og Sindelag —»

»Lad mig — nej, det vil jeg naturligvis ikke nægte — naa, men det er nu alligevel ikke saa godt med navngivne Eksampler. Men lad mig spørge Dem, Hr. Hellum, vil De slettek' vidde af en Forskjel, der kunde udtrykkes ved de to Betegnelser: et *naturligt*, dansk Væsen — og et *aandeligt* vaki, dansk Væsen?»

»Aa jo, — men det aandelige bestaar saa ikke i, at vedkommende er kommen til at tro paa Folkeanden, men deri, at Manden med det naturlige danske Væsen er kommen til at *elske* denne sin naturlige Danskhed, ikke paa selvsk Vis, men saaledes, at han gennem denne sin naturlige Danskhed seer og føler sig forbunden til eet med sit Folk, dets Sprog, dets Historie, og har faaet Smid til at ofre netop sit eget personlige for denne Danskheds Bestaaen gennem de kommende Tider. Og jeg mener, det netop er paa dette Punkt, den folkelige Opdragelse har sin uvurderlig store Betydning; for hér er virkelig noget, man ikke faar som en ren Naturgave, men hvor det aandsbaarne Ord maa træde befriende til. — Og da jeg nu *har* nævnt Proprietær Wintrup, maa jeg indrømme, at han vistnok ikke tilfulde har erkjendt Højskøleens store Fortjenester i denne Henseende.»

»«Aandsbaarent» — ja, hvad mon dét saa vil sige i Deres Mund?» sagde Meyer.

»Det Aandelige er det, som rækker ud over den Enkelte; som kommer fra det Hele og forener ham med det Hele.»

»Og jeg mener, at det Aandelige er det, som kommer fra oven og drager os opad.»

»Den Definition fører os vistnok ind paa det religiøse.»

»Hm, hm, hm, hm,« sagde Meyer.

Hellum og Karl maatte paa Meyers udstændige Opfordring blive paa Lundborg om Natten. — Næste Formiddag læste Meyer for dem et Foredrag om *Bjævnis* og *Grændel*, som han havde skrevet til et Ugeblad. Hellum takkede og komplementerede ham stærkt derfor, hvorover Meyer blev baade overrasket og henrykt. — Han viste sine Gæster om paa den store Landejendom, han for ikke lange siden havde kjøbt — en større Bondegaard paa henved ti Td. Hartkorn.